

Kryteria oceny pracy pisemnej kazusu z prawa publicznego

Ad 1

Podniesiony w skardze wniesionej do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w W. przez Stanisława W. zarzut, że znajdującą się w aktach administracyjnych sprawy decyzję organu I instancji powinien podpisać osobiście Wójt Gminy B., a nie Kierownik Wydziału Opieki Społecznej Gminy B., był uzasadniony.

Decyzja organu I instancji została bowiem podpisana przez Kierownika Wydziału Opieki Społecznej Gminy B. bez właściwego upoważnienia Wójta Gminy B.

Ze znajdującego się w aktach sprawy upoważnienia wynikało, że Wójt Gminy B. upoważnił pracowników Wydziału Opieki Społecznej Gminy B. do prowadzenia postępowań w sprawach z zakresu świadczeń rodzinnych.

Formę i treść upoważnienia (przedstawicielstwa) administracyjnego określają przepisy: art. 268a k.p.a. oraz art. 20 ust. 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych. Zgodnie z tymi przepisami organ administracji publicznej może upoważniać, w formie pisemnej, pracowników obsługujących ten organ do załatwiania spraw w jego imieniu w ustalonym zakresie, a w szczególności do wydawania decyzji administracyjnych, postanowień, zaświadczeń, a także do poświadczania za zgodność odpisów dokumentów przedstawionych przez stronę na potrzeby prowadzonych postępowań z oryginałem.

Sforymalizowana treść upoważnienia administracyjnego wymaga, co zostało szczególnie podkreślone w doktrynie oraz w orzecznictwie, aby „upoważnienie administracyjne” było sporządzone na piśmie, aby było skierowane do konkretnego pracownika kierowanej jednostki organizacyjnej (posiadało charakter imienny) oraz aby określało rodzaj i zakres spraw, które z upoważnienia organu pracownik będzie załatwiał. Upoważnienie powinno jasno wskazywać, kto i w jakiej kategorii spraw wykonuje zadania w imieniu organu oraz jaki jest jego zakres, tj. czy osoba upoważniona jest umocowana do wydania decyzji. Niedopuszczalne jest upoważnienie o charakterze ogólnym, określającym osobę upoważnioną tylko za pomocą pełnionej funkcji (por. G. Łaszczyca, Cz. Martysz, A. Matan, Kodeks postępowania administracyjnego Komentarz do art. 268a. Tom II, Wydanie III. Lex 2010 oraz wyroki Naczelnego Sądu Administracyjnego: z dnia 11 kwietnia 2006 r., sygn. akt I OSK 703/05, z dnia 18 października 2008 r., sygn. akt I OSK 1413/06 z dnia 30 czerwca 2010 r., sygn. akt I OSK 94/10 oraz z dnia 27 kwietnia 2017 r., sygn. akt I OSK 3369/15).

Znajdujące się w aktach sprawy upoważnienie udzielone przez Wójta Gminy B. nie odpowiadało podanym wyżej warunkom, ponieważ nie miało ono charakteru imiennego, a ponadto upoważniało tylko do „prowadzenia postępowań w sprawach z zakresu opieki społecznej i świadczeń rodzinnych” i nie wynikało z niego upoważnienie do „wydania decyzji”.

Omawiając skutki prawne podpisania decyzji organu I instancji przez Jerzego G. – Kierownika Wydziału Opieki Społecznej Gminy B., należało podać, że decyzja ta została wydana przez osobę, która nie mogła się wylegitymować prawidłowym upoważnieniem, a więc została wydana z rażąco naruszaniem prawa (art. 156 § 1 pkt 2 k.p.a.). Taka decyzja jest dotknięta wadą nieważności, a utrzymanie przez Samorządowe Kolegium Odwoławcze w W. w mocy decyzji rażąco naruszającej prawo także rażąco naruszało prawo. Zauważyć można, że taka wada decyzji w orzecznictwie oraz w doktrynie jest traktowana również jako wydanie decyzji bez podstawy prawnej (art. 156 § 1 pkt 2 k.p.a.).

Ocena, że decyzję organu I instancji wydał Kierownik Wydziału Opieki Społecznej Gminy B. bez właściwego upoważnienia Wójta Gminy B., miała istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, gdyż w skardze wniesionej do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w W. należało na podstawie art. 145 § 1 pkt 2 oraz art. 135 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. z 2016 r., poz. 718 j.t.) w związku z art. 156 § 1 pkt 2 k.p.a. złożyć wniosek o stwierdzenie nieważności decyzji Samorządowego Kolegium Odwoławczego w W. i poprzedzającej ją decyzji organu I instancji.

(0 - 7 pkt)

Ad 2

Wykonując drugie z poleceń, zdający powinien zwrócić uwagę na to, że zasada szybkości postępowania została określona w art. 12 k.p.a. i że jest ona ściśle związana z regulacjami zawartymi w art. 35-38 k.p.a.

Zdający powinien wykazać się znajomością przepisów zawartych w Rozdziale 7 k.p.a. „Terminy załatwienia spraw” i wynikającego z tych przepisów obowiązku organu administracji publicznej załatwienia sprawy bez zbędnej zwłoki (art. 35 § 1 k.p.a.). Zdający powinien wskazać obowiązujące organy administracji publicznej terminy załatwienia spraw (art. 35 § 3 k.p.a.), tj. podać, że załatwienie sprawy wymagającej postępowania wyjaśniającego powinno nastąpić nie później niż w ciągu miesiąca, a sprawy

szczególnie skomplikowanej – nie później niż w ciągu dwóch miesięcy od dnia wszczęcia postępowania.

Zdający powinien zwrócić uwagę na wynikający z art. 36 § 1 k.p.a. obowiązek zawiadomienia strony przez organ administracji publicznej o każdym przypadku niezakończenia sprawy w terminie i obowiązku podania przyczyny zwłoki, a także wskazania nowego terminu zakończenia sprawy oraz pouczenia o prawie do wniesienia ponaglenia.

Wskazując środki prawne, które służyły skarżącemu w zwalczaniu beczynności organu, zdający powinien wykazać się wiedzą, że środkiem prawnym, który służył skarżącemu w zwalczaniu beczynności organu, jest ponaglenie, które wnosi się do organu wyższego stopnia za pośrednictwem organu prowadzącego postępowanie albo do organu prowadzącego postępowanie - jeżeli nie ma organu wyższego stopnia (art. 37 § 1 i § 3 k.p.a.).

Ponadto zdający powinien podać, że środkiem prawnym, który służył skarżącemu w zwalczaniu beczynności organu, jest również skarga na beczynność, którą wnosi się do sądu administracyjnego w każdym czasie po wniesieniu ponaglenia do właściwego organu (art. 3 § 2 pkt 8 w zw. z art. 53 § 2b ustawy Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi).

Dodatkowym walorem pracy będzie zwrócenie pracy na to, że zgodnie z art. 38 k.p.a. pracownik organu administracji publicznej podlega odpowiedzialności porządkowej lub dyscyplinarnej albo innej odpowiedzialności przewidzianej w przepisach prawa, jeżeli z nieuzasadnionych przyczyn nie zakończył sprawy w terminie lub prowadził postępowanie dłużej niż było to niezbędne do zakończenia sprawy.

(0 - 7 pkt)

Ad 3

Omawiając instytucję „milczącego zakończenia sprawy”, zdający powinien przede wszystkim wskazać, że zgodnie z art. 122a § 1 k.p.a. sprawa może być zakończona milcząco, jeżeli przepis szczególny tak stanowi.

Powinien także wyjaśnić, że zgodnie z art. 122a § 2 pkt 1 k.p.a. sprawę uznaje się za zakończoną milcząco w sposób w całości uwzględniający żądanie strony, jeżeli w terminie miesiąca od dnia doręczenia żądania stronie właściwemu organowi administracji publicznej albo w innym terminie określonym w przepisie szczególnym organ ten nie wyda decyzji lub postanowienia kończącego postępowanie w sprawie (milczące zakończenie postępowania).

Zdający powinien przede wszystkim zwrócić uwagę na to, że tzw. „milczące załatwienie sprawy” nie znajdzie zastosowania w każdym postępowaniu. Tylko bowiem jeżeli przepis szczególny tak stanowi, sprawa może być załatwiona milcząco.

Dodatkowym walorem będzie wykazanie się przez zdającego wiedzą, że w celu potwierdzenia, że sprawa została załatwiona milcząco, strona może – w każdym czasie – wystąpić do organu administracji publicznej o wydanie, w drodze postanowienia, zaświadczenia o milczącym załatwieniu sprawy (art. 122f § 1 k.p.a.)

(0 - 4 pkt)

Ad 4

Wyjaśniając w jakich przypadkach wojewódzki sąd administracyjny, rozpoznając skargę na decyzję administracyjną lub postanowienie, może w orzeczeniu stwierdzić istnienie albo nieistnienie uprawnienia lub obowiązku, zdający powinien przede wszystkim zwrócić uwagę na treść art. 145a § 1 i 3 ustawy Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi.

Zdający powinien zaznaczyć, że na podstawie tych przepisów przyznano sądom administracyjnym prawo do merytorycznego orzekania, co jest wyjątkiem od kasacyjnego charakteru kompetencji judykacyjnych sądów administracyjnych.

Zdający powinien zwrócić uwagę na to, że zgodnie z art. 145a § 1 ustawy Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, w razie uchylecia decyzji lub postanowienia z powodu naruszenia prawa materialnego lub stwierdzenia nieważności decyzji lub postanowienia, jeżeli jest to uzasadnione okolicznościami sprawy, sąd zobowiązuje organ administracji do wydania w określonym terminie decyzji lub postanowienia ze wskazaniem sposobu załatwienia sprawy lub jej rozstrzygnięcia, chyba, że rozstrzygnięcie pozostawiono uznaniu organu.

Wskazując na art. 145a § 3 ustawy Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, zdający powinien podkreślić, że dopiero w przypadku niewydania w określonym przez sąd terminie przez organ administracji decyzji lub postanowienia, o których mowa w § 1, strona może wnieść skargę, żądając wydania orzeczenia stwierdzającego istnienie albo nieistnienie uprawnienia lub obowiązku. Sąd wyda orzeczenie w tym przedmiocie, jeżeli pozwalają na to okoliczności sprawy.

Dodatkowym walorem pracy będzie wskazanie, że zgodnie z art. 3 § 1 ustawy Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi sądy administracyjne sprawują, w zakresie określonym w ustawie, kontrolę działalności administracji publicznej. Zasada ta oznacza, że

sądy administracyjne nie orzekają merytorycznie, tj. nie wydają orzeczeń co do istoty sprawy, lecz badają zgodność zaskarżonego aktu administracyjnego z obowiązującymi w dacie jego podjęcia przepisami prawa materialnego oraz przepisami postępowania administracyjnego normującymi zasady postępowania przed organami administracji publicznej.

(0 – 5 pkt)

Przy ocenie należy uwzględnić następujące kryteria:

- trafność odpowiedzi
- poprawność wskazanej podstawy prawnej
- zasadność i sposób argumentacji
- słownictwo i komunikatywność przekazu
- układ i styl wypowiedzi
- poprawność językową

Pozostałe 2 pkt można przyznać za:

- szczególnie wyróżniającą się argumentację prawniczą
- wykazanie się ponadstandardową wiedzą związaną z tematyką kazusu

Kryteria oceny pracy pisemnej kazusu z prawa prywatnego

Ad 1

Wykonując pierwsze polecenie, zdający powinien wskazać, że postanowienie Sądu Rejonowego w Kościerzynie w przedmiocie stwierdzenia niewłaściwości i przekazania sprawy do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Kartuzach było nieprawidłowe.

Zgodnie z art. 628 k.p.c. do czynności w postępowaniu spadkowym, które należą do zakresu działania sądów, wyłącznie właściwy jest sąd ostatniego miejsca zwykłego pobytu spadkodawcy, a jeżeli jego miejsca zwykłego pobytu w Polsce nie da się ustalić, sąd miejsca, w którym znajduje się majątek spadkowy lub jego część (sąd spadku). W braku powyższych podstaw sądem spadku jest sąd rejonowy dla m. st. Warszawy. Wnioskodawca wskazał, że Zofia Sawicka przez ostatnie pięć lat mieszkała u swojej córki w Kościerzynie, co oznacza, że Kościerzyna była jej ostatnim miejscem zwykłego pobytu.

Zdający powinien też wyjaśnić, że fakt położenia majątku spadkowego w Kartuzach nie wpływa na właściwość sądu, albowiem przesłanka ta ma znaczenie tylko w sytuacji, gdy nie da się ustalić miejsca zwykłego pobytu spadkodawcy. Postanowienie sądu nie jest prawidłowe, zostało bowiem wydane z naruszeniem art. 628 k.p.c. Sądem właściwym do rozpoznania sprawy był Sąd Rejonowy w Kościerzynie.

Jednakże pomimo swej niewłaściwości Sąd Rejonowy w Kartuzach powinien nadal procedować w tej sprawie. Zgodnie z art. 200 § 2 k.p.c. w związku z art. 13 § 2 k.p.c. sąd, któremu sprawa została przekazana, jest związany postanowieniem o przekazaniu sprawy. Na postanowienie sądu przysługuje zażalenie (art. 394 § 1 pkt 1 k.p.c.). Strony nie złożyły zażalenia, postanowienie uprawomocniło się, a zatem sąd, któremu przekazano sprawę, stał się właściwy.

Zdający powinien wskazać, że postanowienie Sądu Rejonowego w Kartuzach w przedmiocie wezwania do udziału w sprawie jako uczestników postępowania dzieci spadkodawczyni, tj. Aliny Wysokińskiej i Roberta Maciejewskiego oraz odmowy dalszego udziału w sprawie Zbigniewowi Sawickiemu i Stanisławie Strzeleckiej jest prawidłowe. Uczestnikami postępowania spadkowego są wnioskodawca jako mąż spadkodawczyni oraz jej dzieci: córka i syn (art. 1025 k.c. i art. 510 § 2 k.p.c.).

Sąd spadku bada z urzędu, kto jest spadkobiercą (art. 670 k.p.c.), z urzędu też wzywa do udziału w sprawie zainteresowanych, którzy nie są uczestnikami postępowania (art. 510 §

2 k.p.c.), a także odmawia dopuszczenia do udziału w sprawie osób niebędących zainteresowanymi w rozumieniu art. 510 § 1 k.p.c.

Na skutek wydanego postanowienia osoby niebędące zainteresowanymi utraciły status uczestników postępowania, a uczestnikami stały się osoby wezwane.

(0-8 pkt)

Ad 2

Odpowiadając na drugie pytanie, zdający powinien stwierdzić, że postanowienie Sądu Rejonowego w Kartuzach z 30 października 2017 r. jest nieprawidłowe. Testament sporządzony przez spadkodawczynię i jej pierwszego męża jest nieważny. Przepis art. 942 k.c. ustanawia zakaz sporządzania testamentów wspólnych, a więc takich, które zawierałyby oświadczenie ostatniej woli więcej niż jednej osoby.

Zgodnie z ugruntowanym poglądem doktryny i orzecznictwa sprzeczne z zakazem wyrażonym w art. 942 k.c. jest sporządzenie testamentu własnoręcznego w ten sposób, że dwóch spadkodawców na jednej kartce papieru złoży oświadczenia ostatniej woli w postaci wspólnego tekstu, który następnie zostanie przez nich podpisany. Spadkodawczyni wraz z mężem złożyła wspólne oświadczenie woli, na co wskazuje użyty zwrot: „My Jan Maciejewski i Zofia Maciejewska będąc w pełni władz umysłowych, na wypadek naszej śmierci zapisujemy...”. Nastąpiło zatem połączenie rozrządzeń testamentowych małżonków w jednym dokumencie w ten sposób, że tworzą one jednolity akt. Nie budzi żadnych wątpliwości interpretacyjnych, że oświadczenie testatorów było wspólne i nie ma żadnego elementu, który wskazywałby, że rozrządzenie każdego testatora zachowuje swoją samodzielność. Sporządzenie testamentu wspólnego skutkuje nieważnością wszystkich zawartych w nim rozrządzeń.

Odnosnie zaginięcia testamentu i wpływu tego faktu na podstawę dziedziczenia zdający powinien wskazać, że zgodnie z art. 670 k.p.c. sąd spadku z urzędu bada, kto jest spadkobiercą, dotyczy to spadkobierców zarówno powołanych do spadku z ustawy, jak i z testamentu, jak również z urzędu bada, czy spadkodawca pozostawił testament. Treść zaginionego testamentu własnoręcznego oraz fakt sporządzenia tego testamentu w przepisanej formie ustala – na podstawie wszelkich środków dowodowych- sąd spadku, jako przesłankę rozstrzygnięcia o dziedziczeniu, w postępowaniu o stwierdzenie nabycia spadku. Pogląd ten jest utrwalony w orzecznictwie (uchwała SN z 29.05.1987r.III CZP 25/87, postanowienie SN z dnia 16.04.1999r., II CKN 255/98, postanowienie SN z 20.07.2005r. II CK 2/05).

Sąd Rejonowy w Kartuzach zatem zasadnie prowadził postępowanie dowodowe zmierzające do ustalenia, czy testament został sporządzony i jaka była jego treść. Przeprowadzone postępowanie doprowadziło do ustalenia, że testament został sporządzony. W postanowieniu z dnia 30 października 2017 r. Sąd Rejonowy w Kartuzach wadliwie jednak przyjął, że testament jest ważny (art. 942 k.c. w zw. z art. 958 k.c.). Wobec nieważności testamentu, po Zofii Sawickiej następuje dziedziczenie ustawowe (art. 926 § 2 k.c.).

Dodatkowym walorem pracy będzie wskazanie przez zdającego, że Sąd Rejonowy w Kartuzach prawidłowo powinien stwierdzić, że spadek po Zofii Sawickiej na podstawie ustawy nabyli: Marian Sawicki - mąż, Alina Wysokińska - córka, Robert Maciejewski - syn, każdy w 1/3 części (art. 931 § 1 k.c.). Zdający może również wskazać, że nie było okoliczności wyłączających poszczególne osoby od dziedziczenia (np. zrzeczenia się spadku).

(0-10 pkt)

Ad 3

Odpowiadając na pytanie trzecie, zdający powinien wskazać, że skutkiem niezłożenia przez wnioskodawcę i uczestników postępowania oświadczenia o przyjęciu lub odrzuceniu spadku w ustawowym terminie jest nabycie przez nich spadku z dobrodziejstwem inwentarza. Oświadczenie o przyjęciu lub odrzuceniu spadku może zostać złożone w terminie sześciu miesięcy od dnia, w którym spadkobierca dowiedział się o tytule swego powołania (art. 1015 § 1 k.c.). Złożenie w terminie przewidzianym w art. 1015 § 1 k.c. oświadczenia o przyjęciu spadku powoduje, że nabycie spadku staje się definitywne. Odrzucenie go pociąga za sobą utratę praw i obowiązków spadkowych, także mającą charakter ostateczny. Brak oświadczenia w tym terminie pociąga za sobą skutki określone w art. 1015 § 2 k.c., tj. przyjęcie spadku z dobrodziejstwem inwentarza.

(0-5 pkt)

Przy ocenie należy uwzględnić następujące kryteria:

- trafność odpowiedzi
- poprawność wskazanej podstawy prawnej
- zasadność i sposób argumentacji
- słownictwo i komunikatywność przekazu
- układ i styl wypowiedzi
- poprawność językową

Pozostałe 2 pkt można przyznać za:

- szczególnie wyróżniającą się argumentację prawniczą
- wykazanie się ponadstandardową wiedzą związaną z tematyką przypadku

Kryteria oceny pracy pisemnej z prawa karnego

Ad 1

Wykonując pierwsze polecenie, zdający powinien przedstawić błędy popełnione w postępowaniu przygotowawczym, które zarazem zaważyły na zasadności postanowienia o umorzeniu postępowania z dnia 31 października 2016 r.:

- 1) zgodnie z art. 309 pkt 4 k.p.k. w zw. z art. 325b § 2 k.p.k. postępowanie winno być prowadzone w formie śledztwa. Nieprawidłowością było zatem prowadzenie i umorzenie postępowania w formie dochodzenia.
- 2) niezasadne było przedstawienie Piotrowi P. zarzutu nieumyślnego narażenia dziecka na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia i nieumyślnego spowodowania jego śmierci, bowiem w przypadku jednolitej strony podmiotowej (w omawianym kazusie – nieumyślności) skutek dalej idący konsumuje bliższy. Odpowiedzialność za nieumyślne spowodowanie śmierci czyni zbytecznym stawianie zarzutu nieumyślnego narażenia życia, bo narażenie to było koniecznym elementem na drodze do spowodowania śmierci. Błędem było zatem przyjęcie kumulatywnej kwalifikacji czynu – zarzut powinien ograniczyć się do art. 155 k.k.
- 3) nie było błędem przesłuchanie Wiktorii W. bez pouczenia o prawie odmowy zeznań lub odmowy odpowiedzi na pytanie. Zgodnie z art. 182 § 1 k.p.k. osoba najbliższa dla oskarżonego może odmówić zeznań. Prawo odmowy składania zeznań przysługuje osobie najbliższej wobec oskarżonego, a zatem (na podstawie art. 71 § 3 k.p.k.) również osobie najbliższej wobec podejrzanego. Zgodnie z orzecznictwem prawo to przysługuje także osobie najbliższej dla osoby podejranej, jeśli istnieją podstawy do przedstawienia zarzutów. Była żona nie jest w rozumieniu art. 115 § 11 k.k. osobą najbliższą, ale prawo odmowy składania zeznań przysługuje jej na podstawie art. 182 § 2 k.p.k. W przedmiotowej sprawie jednak w chwili przesłuchania Wiktorii W. Piotr P. nie występował jeszcze w charakterze podejrzanego i nie było podstaw do sformułowania zarzutów wobec niego, jego byłej żonie nie przysługiwało zatem prawo do odmowy składania zeznań. Jednocześnie nie przysługiwało jej prawo odmowy odpowiedzi na pytanie z art. 183 § 1 k.p.k., bowiem po ustaniu małżeństwa nie była już osobą najbliższą dla Piotra P., a art. 183 k.p.k. nie przewiduje, by prawo odmowy odpowiedzi na pytanie trwało mimo ustania małżeństwa. Argument zawarty w postanowieniu o umorzeniu dochodzenia należy zatem uznać za chybiony.

- 4) protokoły przesłuchania świadka nie mogą zostać wykorzystane w postępowaniu, w którym osobie przesłuchiwanej przedstawiono zarzuty. Zgodnie z art. 389 § 1 k.p.k. na rozprawie można odczytywać protokoły złożonych przez oskarżonego wyjaśnień, ale nie składanych wcześniej zeznań. Przepis ten stosuje się analogicznie w postępowaniu przygotowawczym, gdzie przyjmuje się, że nie można wykorzystywać protokołów przesłuchania świadka, jeśli potem przedstawiono mu zarzuty popełnienia przestępstwa będącego przedmiotem postępowania, w którym zeznawał jako świadek. Prawo odmowy składania wyjaśnień ma szerszy zakres niż prawo odmowy udzielania odpowiedzi na pytanie, a wykorzystanie wcześniejszych zeznań złożonych w charakterze świadka byłoby sprzeczne z zasadą ochrony podejrzanego przed przymusem dostarczania dowodów na swoją niekorzyść. Błędem było powołanie się na treść zeznań Piotra P. w postanowieniu o umorzeniu.
- 5) notatka funkcjonariusza z rozmowy z ordynatorem nie mogła zostać potraktowana jako dowód w postępowaniu. Zgodnie bowiem z art. 174 k.p.k. dowodu z zeznań świadka nie wolno zastępować treścią pism, zapisków lub notatek urzędowych. A zatem błędem było powołanie się na treść tej notatki w postanowieniu o umorzeniu, lecz także należy wprost oczekiwać w odpowiedzi na zasadność przesłuchania w postępowaniu przygotowawczym w charakterze świadka ordynatora oddziału.

(0-9 pkt)

Ad 2

Oceniając postanowienie z dnia 30 grudnia 2016 r., zdający powinien zwrócić uwagę na dwie kwestie:

- 1) kodeks karny wprowadza różne zasady ochrony życia „płodu” i życia „człowieka”, przy czym to ostatnie znamię jest spełnione wcześniej niż z chwilą narodzin. Ochrona życia dziecka nienarodzonego, zdolnego do życia poza organizmem matki, aktualizuje się nie tylko w chwili porodu, ale też z chwilą zaistnienia medycznych wskazań do niezwłocznego zakończenia ciąży cesarskim cięciem. Z tego względu nie ma przeszkód do pociągnięcia lekarza do odpowiedzialności za przestępstwo z art. 155 k.k.
- 2) fakt, iż lekarz po godz. 16.00 nie wykonywał żadnych czynności wobec pacjentki i jej dziecka, nie jest przeszkodą do przypisania mu przestępstwa. Błędem lekarza było właśnie zaniechanie wykonania zabiegu cesarskiego cięcia. Zgodnie z art. 2 k.k. odpowiedzialności karnej za przestępstwo skutkowe popełnione przez zaniechanie podlega ten, na kim ciążył

prawny szczególny obowiązek zapobieżenia skutkowi, a do takich osób należy lekarz opiekujący się pacjentem.

(0-8 pkt)

Ad 3

Odpowiadając na pytania zawarte w punkcie 3, zdający powinien uznać postanowienie o umorzeniu postępowania z dnia 30 grudnia 2016 r. za niezaskarżalne, a zarządzenie o wznowieniu za nieprawidłowe:

- 1) na postanowienie z dnia 30 grudnia 2016 r. nie przysługiwało zażalenie (było to bowiem ponowne umorzenie w sprawie po uwzględnieniu zażalenia na postanowienie o umorzeniu z dnia 31 października 2016 r. – art. 330 § 2 k.p.k.)
- 2) zgodnie z art. 327 § 2 k.p.k. prawomocnie umorzona postępowanie wznawia się przeciwko osobie, która występowała w charakterze podejrzanego tylko wtedy, gdy ujawnią się nowe istotne fakty lub dowody nieznanne w poprzednim postępowaniu. W przedmiotowej sprawie okoliczności takie się nie ujawniły, a Aleksandra A. zakwestionowała po prostu zasadność wydanej decyzji procesowej. Nie było więc podstaw do wznowienia postępowania.
- 3) błędna była forma decyzji o wznowieniu postępowania – art. 327 § 2 k.p.k. wyraźnie stanowi, iż następuje ono na mocy postanowienia.

Postępowanie mogłoby być kontynuowane (i ewentualnie doprowadzić do skazania Piotra P.) w dwóch sytuacjach:

- 1) zgodnie z art. 328 § 1 k.p.k. Prokurator Generalny może uchylić prawomocne postanowienie o umorzeniu postępowania przygotowawczego w stosunku do osoby, która występowała w charakterze podejrzanego, jeżeli stwierdzi, że umorzenie postępowania było niezasadne – w ten sposób sprawa wraca do etapu postępowania przygotowawczego;
- 2) pokrzywdzony, który wykorzystał uprawnienia przewidziane w art. 306 § 1a k.p.k. (tj. zaskarżył pierwsze umorzenie w sprawie) może wnieść akt oskarżenia określony w art. 55 k.p.k.

(0-6 pkt)

Przy ocenie należy uwzględnić następujące kryteria:

- trafność odpowiedzi
- poprawność wskazanej podstawy prawnej
- zasadność i sposób argumentacji

- słownictwo i komunikatywność przekazu
- układ i styl wypowiedzi
- poprawność językową

Pozostałe 2 pkt można przyznać za:

- szczególnie wyróżniającą się argumentację prawniczą
- wykazanie się ponadstandardową wiedzą związaną z tematyką przypadku